

ROMÂNIA
TRIBUNALUL SĂLAJ
SECȚIA CIVILĂ
Dosar nr. 4745/337/2010
Date cu caracter personal
Nr. operator: 2516

DECIZIA CIVILĂ NR. 309

Ședința publică din 21 aprilie 2011

Completul compus din:

Președinte : Ionescu Dorina, judecător
: Năsăudean Petronela, președinte tribunal
: Drăgan Gavril, președinte secție civilă
: Chiș Petrule Emilia, grefier

Pentru azi fiind amânată pronunțarea hotărârii asupra recursului formulat de de pârâta S.C. VOLKSBANK ROMÂNIA S.A. BUCUREȘTI, cu sediul în București, șoseaua Mihai Barvu, nr. 171-173, sector 2, împotriva sentinței civile nr. 36 din 11 ianuarie 2011, pronunțată de Judecătoria Zalău în dosar nr. 4745/337/2010, având ca obiect acțiunea în constatare.

La apelul nominal făcut în cauză nu se prezintă nimeni, procedura de citare fiind îndeplinită fără citarea părților.

Mersul dezbatelor și susținerile părților fiind consemnate în încheierea de ședință din 12 aprilie 2011, care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

TRIBUNALUL

Asupra recursului declarat:

Prin sentința civilă nr. 36/11 ianuarie 2011 Judecătoria Zalău a respins cererea pârâtei petente Volksbank Romania S.A. București și Volksbank Romania S.A. Sucursala Zalău privind sesizarea Curții de Justiție a Uniunii Europene cu cele două întrebări preliminare, referitoare la interpretarea articolului 4, alin.2 din Directiva 93/13 din 5 aprilie 1993, întrebări formulate de către pârâta-petentă, indicate la fila 1574 din dosar și în consecință respinge cererea pârâtei-petente privind suspendarea prezentei cauze până la pronunțarea unei hotărâri a Curții de Justiție a Uniunii Europene asupra respectivelor întrebări preliminare.

S-a admis excepția lipsei capacității procesuale pasive a pârâtei S.C. Volksbank Romania S.A. - Sucursala Zalău, raportat la cererea principală, excepție invocată de către pârâta S.C. Volksbank Romania S.A.

S-a respins excepția prescripției dreptului reclamantului de a solicita sancționarea contravențională a pârâtei S.C. Volksbank România S.A., excepție invocată de către această din urmă pârâtă.

S-a respins excepția lipsei de obiect a capătului de cerere din cererea principală privind restituirea către consumatori a sumelor de bani încasate de către

pârâta S.C. Volksbank România S.A. în baza clauzelor indicate ca abuzive, excepție invocată de către pârâta S.C. Volksbank România S.A.

S-a admis excepția lipsei calității procesuale active a reclamantului în ceea ce privește formularea capătului de cerere din cererea principală privind restituirea către consumatori a sumelor de bani încasate de către pârâta S.C. Volksbank România S.A. în baza clauzelor indicate ca abuzive, excepție invocată din oficiu de către instanță.

S-a admis în parte cererea principală formulată și precizată de către reclamantul-intimat Comisariatul Regional Pentru Protecția Consumatorilor Cluj - Comisariatul Județean Pentru Protecția Consumatorilor Sălaj, în contradictoriu cu pârâtele-petente S.C. Volksbank Romania S.A. și S.C. Volksbank Romania S.A. - Sucursala Zalău, și în contradictoriu cu pârâții Pop Ioan și Pop Viorica, Maruneac Cătălin și Maruneac Mihaela Monica, Baboș Filonaș și Baboș Maria, Tănase Ion și Tănase Maria, Peșteanu Marcela Crina și Peșteanu Ovidiu Iulian, Blândaș Igret Adriana și Blândaș Igret Ioan.

S-a anulat în parte cererea principală, în ceea ce privește pretențiile formulate de către reclamant împotriva pârâtei S.C. Volksbank Romania S.A. - Sucursala Zalău, ca fiind introduse împotriva unei entități lipsite de capacitate procesuală.

S-a respins capătul de cerere din cererea principală privind restituirea către consumatori a sumelor de bani încasate de către pârâta S.C. Volksbank Romania S.A. în baza clauzelor indicate ca abuzive, ca fiind formulat de către o persoană lipsită de calitate procesuală.

S-a respins ca nefondată plângerea contravențională formulată de către pârâta-potentă S.C. Volksbank Romania S.A. împotriva procesului verbal de constatare nr. 0024842 întocmit de către reclamantul-intimat la data de 16.08.2010, plângere contravențională grefată pe conținutul întâmpinării formulate de către pârâta-potentă S.C. Volksbank Romania S.A.

S-a respins ca rămasă lipsită de obiect excepția inadmisibilității cererilor de intervenție atât în interes propriu cât și în interesul reclamantului, formulate de către intervenienții reprezentați prin avocat Vușcan Violeta, în cadrul procesului, excepție invocată de către pârâta S.C. Volksbank Romania S.A.

S-a admis excepția lipsei capacității procesuale pasive a pârâtei S.C. Volksbank Romania S.A. - Sucursala Zalău, raportat la toate cererile de intervenție în interes propriu formulate în cadrul prezentului proces, excepție invocată de către pârâta S.C. Volksbank Romania S.A.

S-a respins excepția prescripției dreptului material la acțiune al intervenienților Fărcaș Vasile și Fărcaș Lucia, Pop Nicolae și Pop Florentina Dorina, Terheș Dragotin și Terheș Daniela, Lucaci Ana Maria și Lucaci Adrian Radu, Dandea Petru și Dandea Rodica, Popiț Florin Ioan și Popiț Camelia Ramona, Jula Florin Teodor și Jula Claudia Mirela, Țirlea Aurel Dorel și Țirlea Valeria Rodica, Vasiliu Iulian și Vasiliu Victoria, Crișan Dorel și Crișan Cristina Lidia, Pavel Daniel Ioan și Pavel Diana Nicoleta, Balog Florica Mărioara și Balog Liviu, Petrean Mircea Aurelian, Rad Liviu și Rad Șivia, Gherman Ileana Domnica și Gherman Vasile în ceea ce privește formularea pretențiilor de restituire a comisionului de risc, plătit pârâtei S.C. Volksbank Romania S.A. București în

perioada de timp anterioară datei de 17.08.2007, excepție invocată de către pârâta S.C. Volksbank Romania S.A. București.

S-a admis în parte cererile de intervenție în interes propriu formulate și precizate de către intervenienții Pavel Daniel și Pavel Diana Nicoleta, Gal Ștefan și Gal Maria Magdolna, Crișan Dorel și Crișan Cristina Lidia, Brejea Florin și Brejea Delia Ioana, Mureșan Ioan Olimpiu și Mureșan Alina Elena, Popiț Florin și Popiț Camelia Ramona, Jula Florin și Jula Mirela Claudia, Țirlea Aurel și Țirlea Rodica Valeria, Balog Florica Mărioara și Balog Liviu, Cubineț Victoria și Cubineț Ioan, Prodan Monica și Prodan Dan, Abudăni Viorica-Alexandra și Abudăni Silviu-Eugen, Băbănaș Valeria Maria și Băbănaș Alexandru, Băla Cristina – Mioara și Băla Constantin-Sorinel, Dandea Rodica și Dandea Petru, Farcaș Lucia și Farcaș Vasile, Gherman Ileana-Domnica și Gherman Vasile, Lucaci Ana-Maria și Lucaci Adrian - Radu, Mureșan Daniela-Ileana și Mureșan Dan, Marian Georgeta-Florina și Marian Adrian Augustin, Petran Delia Monica și Petran Mircea Aurelian, Petre Anuța și Petre Florin Gavril, Pop Florentina-Dorina și Pop Nicolae, Rad Livia și Rad Liviu, Terheș Daniela și Terheș Dragotin, Vasiliu Victoria și Vasiliu Iuliean, Mureșan Anca Geanina și Mureșan Marius-Olimpiu.

S-a anulat în parte toate cererile de intervenție în interes propriu formulate de către intervenienții în interes propriu mai sus enunțați, în ceea ce privește pretențiile formulate de către acești intervenienți împotriva pârâtei S.C. Volksbank Romania S.A. - Sucursala Zalău, ca fiind introduse împotriva unei entități lipsite de capacitate procesuală.

S-a constatat caracterul abuziv al clauzelor cuprinse în art. 3, litera d, art.4, litera a și articolul 5, litera a, referitoare la revizuirea ratei dobânzii curente în cazul intervenirii unor schimbări semnificative pe piața monetară, plata unui comision de penalizare și plata unui comision de risc, inserate în cuprinsul secțiunii "condiții speciale" ale următoarelor convenții de credit încheiate de către pârâta S.C. Volksbank Romania S.A, denumită în continuare "banca" cu următoarele părți:

1. convenția de credit nr. 0103743/19.06.2007 încheiată de către bancă cu Pop Ioan și Pop Viorica;
2. convenția de credit nr. 0107466/16.07.2007 încheiată de către bancă cu Fărcaș Vasile și Fărcaș Lucia;
3. convenția de credit nr. 0097297/15.05.2007 încheiată de către bancă cu Pop Nicolae și Pop Florentina Dorina;
4. convențiile de credit nr. 0106502/05.07.2007 și 0105749/13.07.2007 încheiate de către bancă cu Terheș Dragotin și Terheș Daniela;
5. convenția de credit nr. 0127280/18.10.2007 încheiată de către bancă cu Abudăni Viorica Alexandrina și Abudăni Silviu Eugen;
6. convenția de credit nr. 0143797/06.03.2008 încheiată de către bancă cu Marian Adrian Augustin și Marian Georgeta Florina;
7. convenția de credit nr. 0118329/20.08.2007 încheiată de către bancă cu Cubineț Ioan și Cubineț Victoria;
8. convenția de credit nr. 0125305/30.10.2007 încheiată de către bancă cu Mureșan Dan și Mureșan Daniela Ileana;

9. convenția de credit nr. 0139049/16.01.2008 încheiată de către bancă cu Mureșan Marius Olimpiu și Mureșan Anca Geanina;
10. convenția de credit nr. 0146812/07.04.2008 încheiată de către bancă cu Prodan Monica și Prodan Dan;
11. convențiile de credit nr. 0107205/26.06.2007 și 0107230/26.06.2007 încheiate de către bancă cu Lucaci Ana Maria și Lucaci Adrian Radu;
12. convenția de credit nr. 0141853/03.03.2008 încheiată de către bancă cu Bala Constantin Sorinei și Bala Cristian Mioara;
13. convenția de credit nr. 0127245/04.10.2007 încheiată de către bancă cu Babanaș Valeria Maria și Babanaș Alexandru;
14. convenția de credit nr. 011341/16.07.2007 încheiată de către bancă cu Dandea Petru și Dandea Rodica;
15. convenția de credit nr. 0166797/22.10.2008 încheiată de către bancă cu Petre Florin Gavril și Petre Anuța;
16. convențiile de credit nr. 0101929/07.06.2007 și 0101925/07.06.2007 încheiate de către bancă cu Popiț Florin Ioan și Popiț Camelia Ramona;
17. convenția de credit nr. 0118455/29.08.2007 încheiată de către bancă cu Mureșan Ioan Olimpiu și Mureșan Alina Elena;
18. convenția de credit nr. 0127218/18.10.2007 încheiată de către bancă cu Breja Florin și Breja Delia Ramona;
19. convenția de credit nr. 0094617/16.04.2007 încheiată de către banca cu Jula Florin Teodor și Jula Claudia Mirela;
20. convenția de credit nr. 0083834/07.02.2007 încheiată de către bancă cu Țirlea Aurel Dorel și Țirlea Valeria Rodica;
21. convenția de credit nr. 0095552/03.05.2007 încheiată de către bancă cu Vasiliu Iuliean și Vasiliu Victoria;
22. convenția de credit nr. 0092015/06.04.2007 încheiată de către bancă cu Maruneac Cătălin și Maruneac Mihaela Monica;
23. convenția de credit nr. 0101916/01.06.2007 încheiată de către bancă cu Crișan Dorel și Crișan Cristina Lidia;
24. convențiile de credit nr. 0086495/07.03.2007 și 008698/13.03.2007 încheiate de către bancă cu Pavel Daniel Ioan și Pavel Diana Nicoleta;
25. convenția de credit nr. 0087645/15.03.2007 încheiată de către bancă cu Balog Florica Marioara și Balog Liviu;
26. convenția de credit nr. 0107685/03.07.2007 încheiată de către bancă cu Rad Liviu și Rad Livia;
27. convenția de credit nr. 0107688/09.07.2007 încheiată de către bancă cu Baboș Filonaș și Baboș Mariana;
28. convențiile de credit nr. 0154410/19.06.2008 și 0115585/26.07.2007 încheiate de către bancă cu Gherman Vasile și Gherman Ileana Domnica;
29. convenția de credit nr. 0130076/02.11.2007 încheiată de către bancă cu Gal Ștefan și Gal Maria Magdolna;

30. convenția de credit nr. 0094848/26.04.2007 încheiată de către bancă cu Tănase Ion și Tănase Maria;

31. convenția de credit nr. 01 17361/12.09.2007 încheiată de către bancă cu Peșteanu Marcela Crina și Peșteanu Ovidiu Iulian;

32. convenția de credit nr. 0148361/25.04.2008 încheiată de către bancă cu Blândaș Igret Adriana și Blândaș Igret Ioan.

S-a anulat clauzele cuprinse în art. 3, litera d, art.4, litera a și articolul 5, litera a, inserate în cuprinsul secțiunii "condiții speciale" ale convențiilor de credit mai sus enunțate.

S-a respins ca nefondate solicitările intervenienților în interes propriu Pavel Daniel și Pavel Diana Nicoleta, Gal Ștefan și Gal Maria Magdolna, Crișan Dorel și Crișan Cristina Lidia, Brejea Florin și Brejea Delia Ioana, Mureșan Ioan Olimpiu și Mureșan Alina Elena, Popiț Florin și Popiț Camelia Ramona, Jula Florin și Jula Mirela Claudia, Țirlea Aurel și Țirlea Rodica Valeria, Balog Florica Mărioara și Balog Liviu privind constatarea caracterului abuziv al clauzei cuprinse în art. 3.11 din secțiunea "condiții generale" ale convențiilor de credit încheiate de aceștia cu pârâta S.C. Volksbank Romania S.A, enunțate mai sus.

S-a constatat caracterul abuziv al clauzelor cuprinse în art. 3, litera d, art.4, litera a, referitoare la revizuirea ratei dobânzii curente în cazul intervenirii unor schimbări semnificative pe piața monetară și plata unui comision de penalizare inserate în cuprinsul secțiunii "condiții speciale" ale convenției de credit nr.9 din 31.05.2007 încheiate de către pârâta S.C. Volksbank Romania S.A cu intervenienții în nume propriu Petran(fosta Gorgan) Delia Monica și Petran Mircea Aurelian.

S-au anulat clauzele cuprinse în art. 3, litera d, art.4, litera a, inserate în cuprinsul secțiunii "condiții speciale" ale convenției de credit nr.9 din 31.05.2007 încheiate de către pârâta S.C. Volksbank Romania S.A cu intervenienții în nume propriu Petran(fosta Gorgan) Delia Monica și Petran Mircea Aurelian.

S-au respins ca nefondate solicitările reclamantului privind constatarea caracterului abuziv a clauzei cuprinse în articolul 5, litera a, care nu se referă la plata comisionului de risc, inserate în cuprinsul secțiunii "condiții speciale" ale convenției de credit nr.9 din 31.05.2007 încheiate de către pârâta S.C. Volksbank Romania S.A cu intervenienții în nume propriu Petran(fosta Gorgan) Delia Monica și Petran Mircea Aurelian și totodată privind anularea acestei clauze contractuale.

S-au repus intervenienții în interes propriu mai jos enunțați și pârâta S.C. Volksbank Romania S.A. în situația anterioară inserării clauzei privind comisionul de risc în cuprinsul secțiunii "condiții speciale" ale convențiilor de credit mai sus enunțate și în consecință obligă pârâta S.C. Volksbank Romania S.A. să restituie intervenienților în interes propriu Pavel Daniel și Pavel Diana Nicoleta, Gal Ștefan și Gal Maria Magdolna, Crișan Dorel și Crișan Cristina Lidia, Brejea Florin și Brejea Delia Ioana, Mureșan Ioan Olimpiu și Mureșan Alina Elena, Popiț Florin și Popiț Camelia Ramona, Jula Florin și Jula Mirela Claudia, Țirlea Aurel și Țirlea Rodica Valeria, Balog Florica Mărioara și Balog Liviu, Cubineț Victoria și Cubineț Ioan, Prodan Monica și Prodan Dan, Abudăanii Viorica-Alexandra și Abudăanii Silviu-Eugen, Băbănaș Valeria Maria și Băbănaș Alexandru, Băla

Cristina–Mioara și Băla Constantin-Sorinel, Dandea Rodica și Dandea Petru, Farcaș Lucia și Farcaș Vasile, Gherman Ileana-Domnica și Gherman Vasile, Lucaci Ana-Maria și Lucaci Adrian - Radu, Mureșan Daniela-Ileana și Mureșan Dan, Marian Georgeta-Florina și Marian Adrian Augustin, Petre Anuța și Petre Florin Gavril, Pop Florentina-Dorina și Pop Nicolae, Rad Livia și Rad Liviu, Terheș Daniela și Terheș Dragotin, Vasiliu Victoria și Vasiliu Iuliean, Mureșan Anca Geanina și Mureșan Marius-Olimpiu, în integralitate, sumele de bani încasate de către pârâtă cu titlu de comision de risc, de la data încheierii convențiilor de credit mai sus enunțate și până la data pronunțării prezentei hotărâri, în baza clauzelor contractuale anulate prin prezenta hotărâre, cuprinse în art. 5, lit. a din secțiunea “condiții speciale” a convențiilor de credit mai sus enunțate.

S-a obligat pârâta S.C. Volksbank Romania S.A. să restituie intervenienților în interes propriu Petran(fosta Gorgan) Delia Monica și Petran Mircea Aurelian, în integralitate, sumele de bani încasate de către pârâtă cu titlu de comision de risc, în lipsa unei clauze contractuale în acest sens, de la data încheierii convenției de credit nr.9 din 31.05.2007 și până la data pronunțării prezentei hotărâri.

S-a obligat pârâta S.C. Volksbank Romania S.A. să plătească intervenienților în interes propriu Cubineț Victoria și Cubineț Ioan, Prodan Monica și Prodan Dan, Abudăanii Viorica-Alexandra și Abudăanii Silviu-Eugen, Băbănaș Valeria Maria și Băbănaș Alexandru, Băla Cristina–Mioara și Băla Constantin-Sorinel, Dandea Rodica și Dandea Petru, Farcaș Lucia și Farcaș Vasile, Gherman Ileana-Domnica și Gherman Vasile, Lucaci Ana-Maria și Lucaci Adrian - Radu, Mureșan Daniela-Ileana și Mureșan Dan, Marian Georgeta-Florina și Marian Adrian Augustin, Petre Anuța și Petre Florin Gavril, Pop Florentina-Dorina și Pop Nicolae, Rad Livia și Rad Liviu, Terheș Daniela și Terheș Dragotin, Vasiliu Victoria și Vasiliu Iuliean, Mureșan Anca Geanina și Mureșan Marius-Olimpiu, Petran (fosta Gorgan) Delia Monica și Petran Mircea Aurelian dobânda legală calculată potrivit art.3, alin.1 din O.G. 9/2000, cu modificările și completările ulterioare, asupra fiecărei sume de bani plătite pârâtei cu titlu de comision de risc, de la data plății de către intervenienți a fiecărei sume de bani în parte și până la data restituirii efective de către pârâtă a fiecărei sume de bani în parte.

S-au respins ca nefondate solicitările intervenienților în interes propriu Cubineț Victoria și Cubineț Ioan, Prodan Monica și Prodan Dan, Abudăanii Viorica-Alexandra și Abudăanii Silviu-Eugen, Băbănaș Valeria Maria și Băbănaș Alexandru, Băla Cristina–Mioara și Băla Constantin-Sorinel, Dandea Rodica și Dandea Petru, Farcaș Lucia și Farcaș Vasile, Gherman Ileana-Domnica și Gherman Vasile, Lucaci Ana-Maria și Lucaci Adrian - Radu, Mureșan Daniela-Ileana și Mureșan Dan, Marian Georgeta-Florina și Marian Adrian Augustin, Petre Anuța și Petre Florin Gavril, Pop Florentina-Dorina și Pop Nicolae, Rad Livia și Rad Liviu, Terheș Daniela și Terheș Dragotin, Vasiliu Victoria și Vasiliu Iuliean, Mureșan Anca Geanina și Mureșan Marius-Olimpiu, Petran(fosta Gorgan) Delia Monica și Petran Mircea Aurelian privind imputarea sumelor de bani la care a cărei restituire a fost obligată pârâta S.C. Volksbank Romania S.A. împreună cu dobânda legală aferentă, asupra capitalului împrumutat.

S-a obligat pârâta S.C. Volksbank Romania S.A. să plătească intervenienților în interes propriu: Abudăanii Viorica-Alexandra și Abudăanii Silviu-Eugen, Farcaș

Lucia și Farcaș Vasile, Gherman Ileana-Domnica și Gherman Vasile, Lucaci Ana-Maria și Lucaci Adrian - Radu, Marian Georgeta-Florina și Marian Adrian Augustin, Pop Florentina-Dorina și Pop Nicolae, Terheș Daniela și Terheș Dragotin, Mureșan Anca Geanina și Mureșan Marius-Olimpiu, Petran (fosta Gorgan) Delia Monica și Petran Mircea Aurelian suma de 1530 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată și respinge restul pretențiilor acestor intervenienți, privind obligarea pârâtei S.C. Volksbank Romania S.A. la plata în favoarea acestora a sumei de 270 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată.

S-a menținut procesul verbal de constatare nr. 0024842 întocmit de către reclamantul-intimat la data de 16.08.2010.

În motivarea hotărârii, prima instanță a reținut că pârâții Pop Ioan și Pop Viorica, Maruneac Cătălin și Maruneac Mihaela Monica, Baboș Filonaș și Baboș Maria, Tănase Ion și Tănase Maria, Peșteanu Marcela Crina și Peșteanu Ovidiu Iulian, Blândaș Igret Adriana și Blândaș Igret Ioan și intervenienții în interes propriu Pavel Daniel și Pavel Diana Nicoleta, Gal Ștefan și Gal Maria Magdolna, Crișan Dorel și Crișan Cristina Lidia, Brejea Florin și Brejea Delia Ioana, Mureșan Ioan Olimpiu și Mureșan Alina Elena, Popiț Florin și Popiț Camelia Ramona, Jula Florin și Jula Mirela Claudia, Țîrlea Aurel și Țîrlea Rodica Valeria, Balog Florica Mărioara și Balog Liviu, Cubineț Victoria și Cubineț Ioan, Prodan Monica și Prodan Dan, Abudăni Viorica-Alexandra și Abudăni Silviu-Eugen, Băbănaș Valeria Maria și Băbănaș Alexandru, Băla Cristina-Mioara și Băla Constantin-Sorinel, Dandea Rodica și Dandea Petru, Farcaș Lucia și Farcaș Vasile, Gherman Ileana-Domnica și Gherman Vasile, Lucaci Ana-Maria și Lucaci Adrian - Radu, Mureșan Daniela-Ileana și Mureșan Dan, Marian Georgeta-Florina și Marian Adrian Augustin, Petre Anuța și Petre Florin Gavril, Pop Florentina-Dorina și Pop Nicolae, Rad Livia și Rad Liviu, Terheș Daniela și Terheș Dragotin, Vasiliu Victoria și Vasiliu Iulian, Mureșan Anca Geanina și Mureșan Marius-Olimpiu, Petran(fosta Gorgan) Delia Monica și Petran Mircea Aurelian au formulat un număr de 33 de reclamații înregistrate la sediul reclamantului, vizând existența unor clauze abuzive în convențiile de credit încheiate de aceștia cu pârâta S.C. Volksbank Romania S.A. În urma controlului efectuat de către reclamant acesta a întocmit procesul verbal de constatare nr. 0024842/16.08.2010 prin care a semnalat că clauzele cuprinse în art. 3, litera d, art.4, litera a și articolul 5, litera a, referitoare la revizuirea ratei dobânzii curente în cazul intervenirii unor schimbări semnificative pe piața monetară, plata unui comision de penalizare și plata unui comision de risc din convențiile de credit verificate încalcă prevederile art.4 din legea 193/2000 și a sesizat instanța de judecată cu acțiunea ce face obiectul prezentului dosar.

Comisariatul Pentru Protecția Consumatorilor și S.C. Volksbank Romania S.A. S.C. Volksbank Romania S.A. - Sucursala Zalău au, pe de o parte, calitățile generice de reclamant, respectiv pârâte și pe de altă parte, calitățile de petent, respectiv intimate. În acest cadru procesual au formulat cereri de intervenție în interes propriu persoanele mai sus enumerate. Referitor la Pop Ioan și Pop Viorica, Maruneac Cătălin și Maruneac Mihaela Monica, Baboș Filonaș și Baboș Maria, Tănase Ion și Tănase Maria, Peșteanu Marcela Crina și Peșteanu Ovidiu Iulian, Blândaș Igret Adriana și Blândaș Igret Ioan, aceste persoane întrucât nu au

formulat cereri de intervenție în interes propriu iar prin cererea principală se ridică problema constatării unor clauze abuzive și modificarea sau anularea acestora, privind convenții de credit încheiate de aceste persoane, s-a impus includerea acestor persoane în cadrul procesual, motiv pentru care reclamantul a solicitat introducerea acestor persoane în cauză, în calitate de părți. În cele ce urmează în cuprinsul considerentelor pentru o mai facilă referire la partea S.C. Volksbank Romania S.A., această parte va fi denumită în continuare și "pârâta", "petenta" sau "banca".

Cu privire la cererea băncii de sesizare a Curții de Justiție a Uniunii Europene cu cele două întrebări preliminare, referitoare la interpretarea articolului 4, alin.2 din Directiva 93/13 din 5 aprilie 1993, întrebări formulate de către bancă, indicate la fila 1574 din dosar și cererea accesorie privind suspendarea prezentei cauze până la pronunțarea unei hotărâri a Curții de Justiție a Uniunii Europene asupra respectivelor întrebări preliminare, aceste cereri urmează a fi respinse

În cele din urmă, aplicarea corectă a dreptului comunitar se poate impune în mod atât de evident încât să nu lase loc nici unei îndoieli rezonabile privind modul de rezolvare a întrebării adresate. Înainte de a concluziona că este vorba de o astfel de situație, instanța națională trebuie să fie convinsă că acest aspect se impune în mod la fel de evident și instanțelor naționale ale celorlalte state membre și Curții de Justiție. Doar în cazul în care aceste condiții sunt îndeplinite, instanța națională se poate abține să mai trimită această întrebare Curții de Justiție și poate să o rezolve pe propria răspundere."

Curtea de Justiție a Comunităților Europene a concluzionat, în paragraful nr. 21 din această hotărâre, că „articolul 177 alineatul (3) trebuie să fie interpretat în sensul că o instanță națională ale cărei decizii nu pot face obiectul unei căi de atac în dreptul intern trebuie, atunci când i se adresează o întrebare de drept comunitar, să își îndeplinească obligația de sesizare a Curții de Justiție, cu excepția cazului în care constată că întrebarea adresată nu este pertinentă sau că dispoziția comunitară în cauză a făcut deja obiectul unei interpretări din partea Curții sau că aplicarea corectă a dreptului comunitar se impune cu o asemenea evidență încât nu mai lasă loc nici unei îndoieli rezonabile”.

Având în vedere așa numita „teorie a actului clar”, stabilită în hotărârea citată anterior, instanța apreciază că, în prezenta speță ne găsim în prezența celei de a treia ipoteză consacrată de „teoria actului clar”, respectiv aplicarea corectă a dreptului comunitar se impune în mod atât de evident încât nu lasă loc nici unei îndoieli rezonabile privind modul de rezolvare a întrebărilor adresate.

În concluzie, întrucât aplicarea corectă a dreptului comunitar (art.4, alin.2 din Directiva 93/13 din 5 aprilie 1993) se impune în mod atât de evident încât nu lasă loc nici unei îndoieli rezonabile privind modul de rezolvare a întrebărilor adresate de către bancă, instanța urmează a respinge cererea băncii de sesizare a Curții de Justiție a Uniunii Europene cu cele două întrebări preliminare formulate de către bancă și totodată a respinge cererea accesorie privind suspendarea prezentei cauze până la pronunțarea unei hotărâri a Curții de Justiție a Uniunii Europene asupra respectivelor întrebări preliminare.

Cu privire la excepția lipsei capacității procesuale pasive a pârâtei S.C. Volksbank Romania S.A. - Sucursala Zalău, excepție invocată de către pârâta S.C.

Volksbank Romania S.A., această excepție urmează a fi admisă de către instanță, atât raportat la cererea principală cât și raportat la cererile de intervenție în interes propriu. Astfel, conform art. 43 din legea 31/1990, cu modificările și completările ulterioare, sucursalele reprezintă dezmembrăminte fără personalitate juridică ale societăților comerciale. Sucursala, neavând personalitate juridică nu are nici capacitatea de a exercita drepturi sau a-și asuma obligații în plan procesual, prin urmare este lipsită de capacitate procesuală. Chiar și prin art.4 al actului constitutiv al băncii (f.1734), s-a statuat că sucursalele băncii nu au personalitate juridică și nu s-a convenit vreo posibilitate de reprezentare a societății comerciale prin sucursală. Trebuie amintit faptul că, practica judiciară, a admis, cu titlu de excepție, în domeniul bancar și cel al asigurărilor ipoteza reprezentării societății comerciale prin sucursală, însă doar în situația în care în actul constitutiv al societății s-a stipulat în mod expres o atare posibilitate, ceea ce nu este cazul în speța de față.

Trebuie precizat că, printre cerințele obiectului cererii de chemare în judecată se numără și cerința de a fi determinat sau determinabil. Astfel, în speța de față, chiar dacă obiectul capătului de cerere din cererea principală (formulat în finalul acțiunii-f.6), la care se referă excepția procesuală invocată de către bancă nu este determinat, acesta este determinabil. Adică, chiar dacă reclamantul nu a indicat în concret sumele de bani a căror restituire o solicită, acestea pot fi determinate cu exactitate la momentul punerii în executare a hotărârii judecătorești, întrucât sunt identificate cu claritate criteriile pe baza cărora se calculează sumele în discuție. De altfel, indicarea unor sume de bani în mod concret, în cazul prezentului litigiu, ar fi fost caracterizată de inutilitate, deoarece în discuție sunt sume de bani încasate de către bancă lunar, în baza unor contracte cu executare succesivă în timp și în fiecare lună în cadrul procesului ar fi fost cazul să se actualizeze valoarea respectivelor sume.

Însă, cu privire la excepția lipsei calității procesuale active a reclamantului în ceea ce privește capătul de cerere din cererea principală privind restituirea către consumatori a sumelor de bani încasate de către pârâta S.C. Volksbank Romania S.A. în baza clauzelor indicate ca abuzive, excepție invocată din oficiu, de către instanță, această excepție urmează a fi admisă. Conform art. 8-13 din Legea nr. 193/2000, cu modificările și completările ulterioare, Comisariatul pentru Protecția Consumatorilor are legitimare procesuală activă doar pentru a solicita constatarea clauzelor abuzive, aplicarea de către instanță a sancțiunii contravenționale și luarea măsurii modificării clauzelor contractuale sau desființării contractului. Doar consumatorii prejudiciați prin contractul conținând clauze abuzive au legitimare procesuală activă pentru a solicita repunerea în situația anterioară și eventual repararea altor prejudicii. În acest sens sunt prevederile art. 14 din legea 193/2000, cu modificările și completările ulterioare. Prin urmare, admitând excepția, instanța va respinge capătul de cerere în discuție ca fiind formulat de către o persoană lipsită de calitate procesuală.

Contrar susținerilor băncii, contravenția în discuție este una continuă așa cum rezultă și din modul de formulare al art. 13 din legea 193/2000, cu modificările și completările ulterioare:” *Instanța, în cazul în care constată existența clauzelor abuzive în contract...*”. Prin urmare contravenția în discuție o reprezintă “existența clauzelor abuzive”, care evident că reprezintă o situație de

încălcarea a obligației legale care durează în timp. Legiuitorul a reglementat de asemenea manieră conținutul contravenției în discuție, tocmai pentru a fi posibilă sancționarea acestui tip de contravenție, data săvârșirii faptei fiind asimilată cu data constatării faptei (în cazul contravenției continue).

Referitor la excepția inadmisibilității cererilor de intervenție atât în interes propriu cât și în interesul reclamantului, formulate de către intervenienții reprezentați prin avocat Vușcan Violeta, în cadrul procesului, excepție invocată de către pârâta S.C. Volksbank Romania S.A, această excepție va fi respinsă ca rămasă fără obiect întrucât prin încheierea de ședință din data de 07.12.2010, după punerea în discuția părților, instanța a calificat respectivele cereri de intervenție ca fiind în interes propriu.

În pofida susținerilor băncii, în sensul că data de la care curge termenul de prescripție pentru restituirea sumelor de bani încasate cu titlu de comision de risc este data producerii faptului prejudiciabil, trebuie observat faptul că cererea de restituire a respectivelor sume de bani este accesorie cererii de anulare a clauzelor abuzive. Mai exact, restituirea sumelor de bani încasate cu titlu de comision de risc reprezintă repunerea părților în situația anterioară, în urma anulării clauzelor abuzive vizând plata comisionului de risc. Cu alte cuvinte, cererea de restituire a sumelor de bani nu este o cerere independentă procesual, vizând un prejudiciu cauzat consumatorilor printr-o faptă ilicită ci se află în totală dependență de modul de soluționare a solicitărilor privind anularea clauzelor abuzive vizând plata comisionului de risc. În lipsa anulării clauzelor abuzive vizând plata comisionului de risc, nu se poate pune problema restituirii către consumatori a sumelor de bani încasate de bancă, cu titlu de comision de risc.

Cu privire la fondul cauzei, instanța urmează a admite în parte cererea principală și a admite în parte cererile de intervenție în interes propriu, potrivit considerentelor ce urmează a fi prezentate în continuare.

Referitor la fondul litigiului trebuie precizat, cu titlu preliminar, că, în materia contractelor de consum legiuitorul național și cel european a urmărit în anumite ipoteze atenuarea principiului pacta sunt servanda dând instanței de judecată posibilitatea de a obliga la modificarea clauzelor unui contract sau de a-l anula în măsura în care reține că acesta cuprinde clauze abuzive.

O asemenea intervenție nu este de natură să înfrângă principiul forței obligatorii a contractelor consacrat de art. 969 alin. 1 Cod civil întrucât libertatea contractuală nu este identică cu una absolută sau discreționară de a contracta. Un contract are putere de lege între părți întrucât este prezumat a fi dominat de bunăcredință și utilitate pentru părțile contractante. Forța juridică deplină este recunoscută numai acelor convenții care nu intră în conflict cu principiul constituțional al bunei-credințe și cu bunele moravuri. În caz contrar el nu poate fi opus părților, terților sau instanței de judecată.

Mai mult, nu trebuie omis faptul că art. 969 Cod civil nu are o existență de sine stătătoare în ansamblul dispozițiilor Codului civil, ci el este inseparabil de art. 970 alin. 1 Cod civil, executarea cu bună-credință a obligațiilor fiind rezultatul firesc al obligativității contractului. Un contract rămâne legea părților numai în măsura în care nici una dintre acestea nu ignoră sau încalcă cu bună știință îndatoririle care îi revin potrivit asumării și executării cu bună-credință a

prestațiilor. Principiul forței obligatorii a contractului trebuie examinat și interpretat în strânsă legătură cu solidarismul contractual întrucât esența contractului este alcătuită nu numai din voința părților contractante, ci și din interesul contractual al fiecăreia dintre ele. Tocmai de aceea, motivele invocate sub acest aspect de către bancă (sub pretextul libertății contractuale) nu pot fi primite.

De altfel, prin Legea nr. 193/2000 care a transpus conținutul Directivei Consiliului 93/13/CEE din 5 aprilie 1993 s-a stabilit în mod expres competența instanței de judecată de a constata caracterul abuziv. Interpretând această directivă, Curtea de Justiție a Comunităților Europene a stabilit în cauza *Oceano Grupo Editorial S.A. versus Rocio Murciano Quintero (C - 240/98)* că protecția acestui act normativ conferă judecătorului național de a aprecia din oficiu caracterul abuziv al unei clauze contractuale în măsura în care este investit cu formularea unei cereri întemeiate pe ea. Întrucât un asemenea examen presupune existența în prealabil a unui contract semnat de către cele două părți care și-a și produs integral sau parțial efectele, este neîndoielnic că executarea pentru un anumit interval de timp a obligațiilor asumate de către consumator nu poate împiedica verificarea conținutului său de către instanța de judecată. Ca atare, argumentele băncii, în sensul că consumatorii au acceptat în integralitate conținutul convențiilor de credit și le-au executat ca atare nu poate fi primit.

Condițiile pentru a fi catalogată o clauză ca abuzivă rezultă din interpretarea Directivei 93/13 din 5 aprilie 1993 și a actului normativ care a transpus în dreptul intern această directivă, respectiv legea 193/2000, cu modificările și completările ulterioare.

Banca nu a produs probe prin care să dovedească că a negociat clauzele contractuale în discuție, deși sarcina probei incumba acesteia conform art. 4, alin.3 din legea 193/2000, cu modificările și completările ulterioare. Prin urmare, în baza acestui text de lege trebuie constatat faptul că aceste clauzele contractuale în discuție nu au fost negociate de către bancă cu consumatorii. De altfel, din simpla lectură a convențiilor de credit depuse la dosarul cauzei, reiese în mod evident că sunt contracte standard preformulate. Nu este întemeiată afirmația băncii, prezentată în cadrul completării la întâmpinare, în sensul că doar secțiunea "condiții generale" a convențiilor de credit încheiate are caracter de contract standard preformat iar secțiunea "condiții speciale" a respectivelor convenții de credit este adaptată fiecărui client în parte.

Îndeplinirea celei de a doua condiții, respectiv crearea unui dezechilibru semnificativ între drepturile și obligațiile părților, în detrimentul consumatorilor și contrar cerințelor buneii credințe. Cu titlu preliminar, se impune precizarea că, în privința clauzelor cuprinse în art. 3, litera d și art. 4, litera a, litera din secțiunii "condiții speciale", referitoare la revizuirea ratei dobânzii curente în cazul intervenirii unor schimbări semnificative pe piața monetară și plata unui comision de penalizare, însuși banca prin întâmpinare, a învederat că dorește eliminarea acestora din conținutul contractului și a propus în acest scop, în baza OUG nr. 50/2010, încheierea unor acte adiționale cu consumatorii.

Prin completarea la întâmpinare, banca a invocat prevederile art. 126, alin. 1 din OUG nr. 99/2006, modificată, în care sunt enumerate o serie de riscuri în domeniul bancar, susținând că pentru a fi acoperite toate acele riscuri este necesar

ca consumatorul să plătească prețul necesar. Cu privire la aceste susțineri, instanța constată că banca a speculat doar cuvântul de "risc" din cadrul textului de lege respectiv, făcând însă abstracție de sensul acestui text de lege care este cu totul altul decât cel sugerat prin ideea expusă de către bancă. Astfel, accentul în textul de lege invocat cade asupra obligației instituției de credit de a menține nivelul fondurilor proprii cel puțin la un anumit nivel de capital. Acest text de lege trebuie interpretat în economia de ansamblu a reglementării și nicidecum desprins din contextul său. Iar ideea de ansamblu a reglementării este aceea că pentru a se înființa și apoi a funcționa o instituție de credit trebuie ca aceasta să îndeplinească anumite cerințe. În cazul în care nu sunt îndeplinite respectivele cerințe, există un risc pentru clienți, consumatori și orice entitate aflată în relație cu instituția de credit (risc dovedit în câteva ocazii în istoria recentă a societății românești), motiv pentru care instituțiile de credit sunt supuse supravegherii permanente a Băncii Naționale a României (BNR), în favoarea căreia sunt reglementate prin actul normativ în discuție o serie de atribuții în acest sens. Așadar trebuie observat contextul în care este inserat art. 126 în cuprinsul nr. OUG 99/2006, modificată, respectiv în cadrul titlului II, intitulat „cerințe operaționale” și a capitolului 3 al acestui titlu, intitulat “cerințe pentru acoperirea riscurilor”. Întrucât “cerințele” la care se referă OUG nr. 99/2006, modificată sunt impuse în sarcina instituțiilor de credit înseamnă că, prin aceasta sunt protejați clienții instituțiilor de credit, se dorește acoperirea riscurilor acestor clienți, de exemplu riscul unui deponent de a constitui depozit bancar la o instituție de credit falimentară.

Cu privire la clauza cuprinsă în art. 3.11 din secțiunea “condiții generale” ale convențiilor de credit în discuție, instanța constată că aceasta nu are caracter abuziv. Această clauză se referă la comisionul de rezervă, având în vedere obligația băncii de a constitui rezerva minimă obligatorie a BNR, dar trebuie apreciată împreună cu clauza cuprinsă în art. 5, litera f din secțiunea “condiții speciale”, a convențiilor de credit în discuție, care stipulează plata unui comision de 0%/an. Prin urmare în sarcina consumatorilor nu s-a impus în mod efectiv plata unui comision de rezervă, neproducându-se astfel un dezechilibru între drepturile și obligațiile părților. De altfel, această clauză nici nu a fost indicată ca încălcând prevederile legii 193/2000 în procesul verbal de constatare întocmit de către reclamant, în consecință prima instanță a respins solicitările intervenienților în interes propriu.

Repunerea în situația anterioară este o “restitutio in integrum”, deci restituirea prestațiilor trebuie să fie totală, doar în acest mod părțile sunt repuse în integralitate în situația anterioară. Așadar, trebuie subliniat faptul că prin plățile periodice ale comisionului de risc abuziv impus, intervenienții au suferit și o însăracire cauzată de lipsa folosirii acelor sume de bani, de la momentul respectivelor plăți a fiecărei sume de bani în parte achitate cu titlu de comision de risc, însăracire care se întinde până în momentul restituirii efective de către bancă a respectivelor sume de bani, în baza dispozițiilor prezentei hotărâri. În mod corelativ, trebuie reliefat faptul că banca a beneficiat de o îmbogățire fără justă cauză prin faptul că folosit și va folosi respectivele sume de bani începând cu momentul fiecărei plăți a consumatorilor, cu titlu de comision de risc și până în momentul în care banca va restitui în mod efectiv consumatorilor fiecare sumă de

bani în parte, încasată cu titlu de comision de risc. Este de esența activității băncii folosirea sumelor de bani încasate de la clienți. Valoarea însărăcirii respectiv îmbogățirii fără justă cauză, în discuție, pentru intervalul de timp marcat de momentul fiecărei plăți efectuate de consumatori , cu titlu de comision de risc și momentul restituirii efective de către bancă a fiecărei sume de bani în parte, este evaluabilă în bani, într-un mod exact. Astfel, echivalentul bănesc al acestei însărăcirii respectiv îmbogățiri fără justă cauză îl reprezintă dobânda legală calculată asupra fiecărei sume de bani plătite băncii cu titlu de comision de risc, de la data plății de către intervenienți a fiecărei sume de bani în parte și până la data restituirii efective de către bancă a fiecărei sume de bani în parte. OG 9/2000, cu modificările și completările ulterioare, reglementează dobânda legală, ce reprezintă fără îndoială echivalentul bănesc cauzat de nefolosirea unei sume de bani într-un anumit interval de timp determinat. Trebuie precizat faptul că între intervenienți și bancă sunt stabilite raporturi comerciale, iar în materie comercială, quantumul dobânzii legale este reglementat de prevederile art. 3, alin.1 din O.G. 9/2000, cu modificările și completările ulterioare, text de lege care statuează : "Dobânda legală se stabilește, în materie comercială, la nivelul dobânzii de referință a Băncii Naționale a României". Doar intervenienții reprezentați prin avocat au solicitat obligarea băncii la plata dobânzii legale aplicate asupra sumelor supuse restituirii, astfel că, respectând principiul disponibilității ce guvernează procesul civil, cererea acestor intervenienți a fost admisă.

Prin urmare, în cazul convenției de credit nr. 9 din 31.05.2007, în lipsa unei clauze privind comisionul de risc, nu se poate pune problema constatării caracterului abuziv al acesteia și anulării, motiv pentru care solicitările reclamantului în acest sens au fost respinse.

Însă, întrucât intervenienții Petran (fostă Gorgan) Delia Monica și Petran Mircea Aurelian au plătit băncii lunar sume de bani, cu titlu de comision de risc, în lipsa unei clauze în acest sens, în speță este incidentă instituția juridică a plății nedatorate, reglementată de prevederile art. 1092 și art. 992-997 din Codul civil.

Art. 1092, alin. 1 Cod civil statuează " orice plată presupune o datorie; ceea ce s-a plătit fără să fie debit este supus repețiunii." Intervenienții Petran (fosta Gorgan) Delia Monica și Petran Mircea Aurelian au solicitat restituirea sumelor achitate către bancă, cu titlu de comision de risc în lipsa unei clauze contractuale în acest sens, această cerere urmând a fi admisă de către instanță.

Împotriva sentinței civile susmenționate a declarat recurs pârâta SC Volksbank România SA București solicitând admiterea acestuia și modificarea hotărârii primei instanțe în sensul respingerii cererii formulate și precizate de către Comisariatul Regional pentru Protecția Consumatorilor Cluj, Comisariatul Județean pentru Protecția Consumatorilor Sălaj și a cererii intervenienților principali.

În motivele de recurs pârâta arată că instanța de fond a soluționat în mod greșit și cu încălcarea legii, excepțiile procesuale și cererile prealabile formulate de SC Volksbank România SA București și nu a soluționat: a) excepția de inadmisibilitate a capătului de cerere referitoare la restituirea prestațiilor. Se arată că admiterea acțiunii nu poate produce efectul restituirii sumelor deja achitate iar anulare unei clauze dintr-un contract cu executare succesivă nu poate produce

efecte retroactive și partea nu a solicitat desființarea contractului, în ipoteza în care clauzele s-au considerat nelegale.

b) Respingerea în mod nelegal a excepției prescripției dreptului material la acțiune a intervenienților. Se consideră că acțiunea de a cere restituirea prestațiilor este o acțiune separată de cea care tinde la anularea Contractului iar data de la care începe să curgă prescripția este data la care sumele în discuție s-au plătit, deoarece în acel moment clienții au cunoscut sau ar fi trebuit să cunoască micșorarea patrimoniului lor și sporirea patrimoniului Băncii, iar nu data pronunțării hotărârii judecătorești de anulare.

c) Respingerea în mod nelegal a cererii privind sesizarea CJUE cu întrebările preliminare referitoare la interpretarea art. 4 alin 2 din Directiva 93/13 din 05.04.1993. Se arată că instanța de fond a reținut că ne găsim în prezența celei de a treia ipoteze consacrate de teoria actului clar, respectiv : aplicarea corectă a dreptului comunitar se impune în mod atât de evident încât nu lasă loc niciunei îndoieli rezonabile privind modul de rezolvare a întrebărilor adresate. Dar limitarea motiunii de „obiect al contractului” folosită atât în cadrul directivei 93/13, cât și în cadrul Legii 193/2000 la un sens pur literar este simplista și eronată. Mai mult o asemenea interpretare ar fi contrară chiar scopului directivei 93/13 lipsind prevederea de sens, deoarece o simplă descriere a obiectului contractului astfel cum este înțeles de instanța de fond, nu ar pute avea niciodată un caracter abuziv.

Clauzele referitoare la dobândă, la comisioane sau la costuri, fie că acestea din urmă sunt percepute la termen sau anticipat, sunt elemente care formează costul total al creditului.

Acest cost, împreună cu marja de profit a băncii formează prețul contractului de credit, acesta din urmă reprezentând componenta esențială a obiectului contractului de credit de consum.

Pe fondul cauzei, clauzele indicate prevăzute la art. 3 lit. d, art. 4 lit. a și art. 5 lit. a din convențiile de credit nu sunt cauze abuzive.

a) La data de 02 ianuarie 2011 a intrat în vigoare Legea nr. 288/2010 prin care OUG nr. 50/2002 a fost aprobată și modificată în privința limitării obligațiilor ce incumbă băncilor consacrate prin OUG nr. 50/2010 la contractele de credit ce vor fi încheiate ulterior momentului la care au survenit modificările legislative pentru implementarea Directivei nr. 208/48/CE. Mai arată că modificarea OUG nr. 50/2010 și limitarea efectelor acesteia la contractele de credit încheiate după acest moment are următoarele urmări: - contractele de credit analizate de ANPC cu ocazia elaborării procesului verbal de constatare a contravenției nu sunt supuse dispozițiilor din OUG nr. 50/2010 referitoare la obligația de a se raporta, în ceea ce privește dobânda, la anumiți indici minimi ai pieței interbancare sau referitoare la perceperea numai anumitor comisioane enumerate limitativ, aceste dispoziții neaplicându-se contractelor în derulare.

În consecință, clauzele prevăzute în contractele de credit analizate, referitoare la modificarea dobânzii și la perceperea comisioanelor nu pot fi considerate clauze abuzive, în lumina prevederilor speciale aplicabile contractelor de credit.

b) Clauza cuprinsă în art. 3 lit. d din Convenția de credit nu este o clauză abuzivă.

Se arată că instanța de fond reține caracterul renegociat al clauzei privind rata dobânzii, menționând ca în „comparând convențiile de credit depuse la dosarul cauzei de intervenienți rezultă faptul că acestea au un conținut identic atât în secțiune „Condiții generale” cât și în secțiune „condiții speciale” raportat la o anumită perioadă de timp încheierii respectivelor convenții.

Legea nr. 193/2000 prevede două condiții negative și una pozitivă a căror îndeplinire cumulativă poate conduce la constatarea existenței unei clauze abuzive: - să creeze un dezechilibru semnificativ între drepturile și obligațiile părților ca o consecință a abuzului; - să nu fi fost negociată și - să nu se asocieze cu definierea obiectului principal al contractului

Dar clauza cuprinsă în contractul de credit încheiat între recurentă și clienți cu posibilitatea băncii de a ajusta rata dobânzii în funcție de variațiile semnificative de pe piața financiară, nu îndeplinește niciuna dintre cele trei condiții cumulative, după cum urmează:

i) clauza reglementată la art. 3 lit. d din condițiile speciale a fost negociată.

La încheierea Convenției de Credit, clienților băncii li se comunică Condițiile Generale și se discută și se negociază Condițiile Speciale care conțin și obligațiile cele mai importante ale clienților.

Desigur că prin semnarea Contractului de Credit de către reclamanti și reprezentantul băncii, inclusiv condițiile speciale ale fiecărui contract în parte nu consideră că aceste clauze nu au fost negociate.

ii) Clauza reglementată la art. 3 lit. d din Condiții Speciale nu creează un dezechilibru între drepturile și obligațiile părților.

Deoarece prevederile clauzei 3 lit. d stabilesc posibilitatea Băncii de a modifica rata dobânzii numai în cazul apariției unor situații semnificative pe piața monetară, Banca fiind de asemenea obligată să informeze consumatorul, conform art. 7 alin. 2 lit. c din Condițiile Generale, nu se va putea reține existența vreunui abuz caracterizat de însăși existența clauzei.

Deși susține că datele referitoare la schimbările semnificative nu sunt accesibile, nici instanța, nici clienții nu au efectuat o expertiză referitoare la aceste schimbări semnificative și nu le-au solicitat. Banca prezintă de fiecare dată care sunt modificările care determină modificarea acestor date, Clienții având posibilitatea de a verifica aceste date cu informațiile pe care le dețin sau cu ajutorul unui expert. Relațiile financiare internaționale și legăturile complexe dintre instituțiile bancare nu pot fi explicate în câteva rânduri, însă ar putea fi cunoscute, analizate și eventual combătute, dacă nu sunt considerate corespunzătoare, în urma unui minim de diligență.

Prevederile contractuale nu îngăduiesc în nici un mod posibilitatea clienților de a solicita rezilierea Contractului, conform dispozițiilor prevăzute în art. 1020 și 1021 din Codul Civil, cu toate consecințele ce decurg din exercitarea acestei opțiuni.

Or, Legea nr. 193 nu impune stipularea unui pact compromisoriu în contracte ci cuprinde o cauză de reziliere legală, care operează în condițiile legii. Subscrisa nu am interzis în vreun mod exercitarea liberă a acestui drept de către clienți, cu toate consecințele acestuia, inclusiv cea referitoare la întoarcerea prestațiilor anterioare. În acest sens, susținerea instanței de fond în sensul că

posibilitatea de reziliere imediată trebuie să fie în mod expres specificată în contract este eronată și contrară legii.

Prin clauza de modificare a dobânzii, Banca se pune la adăpost de eventuale evenimente care ar putea apărea pe piața financiară. Aceste evenimente, care se pot produce de-a lungul întregii perioade de 20-25 de ani de desfășurare a contractelor, ar putea conduce la pierderi semnificative ale Băncii, pierderi care nu ar putea fi acoperite din sumele care s-ar putea încasa din eventualele garanții.

Prin urmare, ceea ce instanța de fond numește dezechilibru semnificativ este în realitate posibilitatea contractuală a Băncii de a menține echilibrul contractual, pentru perioade care, subliniem, depășesc de cele mai multe ori 10-15 ani.

iii) Clauza referitoare la rata dobânzii se asociază cu obiectul principal al contractului de credit.

O clauză abuzivă este aceea care modifică echilibrul contractual, de cele mai multe ori, în mod imperceptibil, sau greu perceptibil pentru consumator. Or, în situația art. 3 lit. d nu ne aflăm într-o astfel de situație, deoarece clauza face parte din chiar miezul obiectului convenției de credit încheiate, obiect avut în vedere de consumator la data încheierii contractului.

Instanța de fond nu analizează această condiție în determinarea caracterului abuziv al clauzei, considerând că această chestiune a fost lămurită prin interpretarea noțiunii de „obiect al contractului” din perspectiva teoriei „actului clar”.

Or, așa cum am arătat, din acest punct de vedere, sentința recurată este nelegală.

Rata dobânzii este elementul cheie despre care Banca își informează Clienții de la primul contact referitor la încheierea unui contract de credit, fiind principalul criteriu al reglării concurenței între bănci.

În concluzie, deoarece dobânda face parte din obiectul contractului de credit, reprezentând prețul ce trebuie achitat de beneficiar pentru prestațiile băncii, aceasta nu poate fi analizată din punctul de vedere al clauzelor abuzive. Chiar dacă s-ar analiza din această perspectivă, instanța de fond ar fi trebuit să observe că este vorba de o clauză negociată, care nu creează în detrimentul consumatorului și contrar bunei-credințe, un dezechilibru semnificativ între drepturile și obligațiile părților.

c) Clauza cuprinsă în art. 5 lit. a din Convențiile de Credit este o clauză abuzivă. Clauza privind comisionul de risc, trebuie să îndeplinească cele trei condiții cumulative pentru a putea fi considerată o clauză abuzivă or, clauza cuprinsă în contractele de credit încheiate între recurentă și clienții reglementând perceperea comisionului de risc nu îndeplinește niciuna dintre cele trei condiții cumulative după cum urmează:

i) clauza reglementată la art. 5 lit. a din Condițiile Speciale a fost negociată.

Clauza ce cuprinde comisionul de risc face parte din Condițiile Speciale ale contractelor de credit care sunt negociate în mod individual cu fiecare consumator, o analiză comparativă a mai multor contracte de credit reliefând faptul că acest comision este diferențiat.

Din acest punct de vedere, aprecierea instanței de fond conform căreia, cu trecerea unui timpului, banca a modificat conținutul preformulat al convențiilor de

credit, în detrimentul consumatorilor, impunând un quantum majorat al comisionului de risc în funcție de politica băncii, dovedește superficialitatea analizei convențiilor de credit și a caracterului negociat al acestora.

Faptul că, într-un interval de timp de două luni, în convenția de credit ulterioară, comisionul de risc est mai mic decât în cea anterioară, nu poate decât să constituie un indiciu al caracterului negociat al Condițiilor Speciale în general și al clauzei privind comisionul de risc, în special.

ii) clauza reglementată la art. 5 lit. a din Condițiile Speciale nu creează un dezechilibru între drepturile și obligațiile părților.

Rațiunea economică a acestui comision nu este una care reflectă un dezechilibru, ci, mai degrabă, o modalitate de adaptare a echilibrului contractual la evoluția stării financiare a clienților.

Ca și alte comisioane, și comisionul de risc este un element al prețului Băncii.

Rațiunea economică care justifică solicitarea acestui comision este existența riscului de credit care este un element de care Banca este obligată să țină cont și să încerce să îl acopere.

Riscul de credit este asumat în urma analizei economico-financiare a solicitantului de credit și a solidității garanțiilor - reale sau personale.

În momentul în care se acordă un credit, o bancă este nevoită să analizeze riscurile pe care le poate avea prin acordarea acestuia. Astfel, principala activitate pe care o are o bancă, în momentul și ulterior acordării unui credit este aceea de a administra posibilele riscuri pe care le-ar putea întâlni până la recuperarea sumelor acordate. Modalitatea și criteriile pe care Banca trebuie să le ia în calcul în momentul în care analizează acordarea unui credit sunt prevăzute în Regulamentul nr. 3 din 2007 al BNR privitor la limitarea riscului de credit la creditele destinate persoanelor fizice.

Prin urmare, o Bancă este obligată să administreze de-a lungul derulării contractului de credit toate elementele de risc care au fost luate în calcul la momentul acordării creditului. Acestea pot conduce la diminuarea semnificativă a posibilității de recuperare a creditului acordat și de obținere a profitului scontat.

Nu trebuie uitat că, în momentul în care se acordă un credit, banca, ca orice agent economic, urmărește obținerea unui profit.

Prin urmare, riscurile care ar putea apărea de-a lungul derulării contractului de credit, trebuie administrate de către Bancă din momentul acordării creditului, și până la rambursarea ultimei rate aferente acestuia, distanța dintre cele două momente fiind foarte îndelungată.

iii) comisionul de risc - parte a prețului contractului: Consecințe.

Este de notorietate faptul că debitorul băncii, suportând costul creditului este dator în realitate să suporte cele două componente ale acestuia, respectiv: dobânda și comisionul, la care se poate adăuga penalizarea pentru întârzierea rambursării creditului și a plăților dobânzii.

Ca și alte comisioane, și comisionul de risc este un element al prețului Băncii. Astfel cum am subliniat anterior, riscul bancar este un element de care Banca este obligată să țină cont și să încerce să îl acopere. Acoperirea riscurilor se face prin intermediul societăților de asigurare, însă costurile aferente acestora

trebuie suportate de beneficiarul final, respectiv de Client. Prin acest mecanism, costul ce cuprinde riscul, denumit comision de risc, devine parte importantă a prețului contractului.

d) Clauza referitoare la comisionul de penalizare nu este o clauză abuzivă.

Instanța de fond a considerat că art. 4 lit. a din convențiile de credit este o clauză abuzivă, având în vedere că în cadrul aceluiași convenții, la art. 4 lit. b. se prevede plata unei dobânzi penalizatoare, în felul acesta creându-se un dezechilibru semnificativ prin prisma faptului că se obligă consumatorul la plata unor sume disproporționat de mari și realizându-se o îmbogățire fără justă cauză.

Astfel, comisionul de penalizare datorat în conformitate cu art. 4 lit. a este calculat la valoarea sumelor datorate și neplătite la scadență și este plătit în maximum 5 zile de la scadență, în această perioadă creditul rămânând în continuare curent. Or, rata dobânzii penalizatoare, conform art. 4 lit. b, se calculează începând numai cu a 6-a zi de la data scadenței. În consecință dobânda nu se calculează pentru primele 5 zile de la data scadenței, pentru această perioadă, clientul plătind numai comisionul de penalizare.

În acest fel, Banca acoperă întreaga perioadă de la data scadenței în care clientul întârzie la plată, perioadă în care Banca este lipsită de folosirea acelor sume, acordându-i clientului un termen de 5 zile în care poate plăti comisionul de penalizare, care are un quantum mult mai mic decât dacă dobânda penalizatoare, 2% față de rata dobânzii curente + 5% p.a.

În consecința art. 4 lit. a din convențiile de credit nu creează un dezechilibru între drepturile și obligațiile părților. Mai mult, așa cum a fost arătat anterior, această clauză a fost negociată, singura concluzie la care se poate ajunge fiind aceea că art. 4 lit. a nu este o clauză abuzivă.

e) admiterea în mod nelegal a cererii de restituire a sumelor formulate de Petran Delia Monica și Petran Mircea Aurelian.

Prin cererea de intervenție și precizarea acesteia Prin cererea de intervenție și precizarea acesteia, Petran Delia Monica și Petran Mircea Aurelian au solicitat anularea clauzei privind comisionul de risc și restabilirea situației anterioare, mai precis, restituirea sumei plătite cu titlu de comision de risc.

Deși a respins cererea intervențiilor cu privire la anularea clauzei privind comisionul de risc, instanța a admis această cerere în temeiul instituției juridice a plății nedatorate.

În prezenta cauză, intervenienții Petran au cerut restituirea sumelor plătite cu titlu de comision de risc, în temeiul îmbogățirii fără justă cauză. În consecință, instanța de fond nu poate recalifica cererea pentru a acorda aceste sume în temeiul plății nedatorate.

Recursul pârâtei SC Volksbank România SA București nu este întemeiat.

În primul motiv de recurs pârâta invocă faptul că instanța de fond nu a soluționat excepția inadmisibilității capătului de cerere referitoare la **restituirea prestațiilor către consumatori.**

Afirmația pârâtei recurente nu este întemeiată întrucât prima instanță s-a pronunțat cu privire la excepția mai sus invocată.

În acest sens în considerentele sentinței civile recurate s-a reținut că referitor la excepția lipsei de obiect a capătului de cerere din acțiunea principală privind restituirea către consumatori a sumelor de bani încasate în baza clauzelor indicate ca abuzive, excepție invocată de către pârâta S.C. Volksbank Romania S.A, această excepție va fi respinsă de către instanță. Cu titlu preliminar, trebuie arătat că, deși banca a intitulat această excepție ca “excepția nulității”, conform art. 133, alin.1 Cod procedură civilă, nulitatea este doar sancțiunea aplicabilă în cazul lipsei de obiect a unei cereri sau a unui capăt de cerere. Nedeterminarea unui capăt de cerere este asimilată cu lipsa obiectului capătului de cerere, astfel că, după punerea în discuția părților, instanța a calificat denumirea corectă a acestei excepții procesuale.

Rezultă deci din cele arătate că instanța de fond s-a pronunțat cu privire la excepția inadmisibilității capătului de cerere referitoare la restituirea prestațiilor, prin respingerea acestei excepții.

De altfel pârâta recurentă nu a ridicat această excepție în fața instanței de fond, ci a invocat excepția nulității acestor petite de restituire a unor sume justificate pe lipsa obiectului care nu a fost determinat și nu indică nici sumele cerute a fi restituite.

Instanța de fond a stabilit că nulitatea intervine ca efect al admiterii excepției lipsei obiectului, a recalificat și s-a pronunțat pe excepția lipsei de obiect și constatând caracterul abuziv al clauzelor a făcut o corectă aplicare a principiului „quod nullum est nullum producit effectum”.

Excepția **prescripției dreptului la acțiune** a unor intervenienți pentru restituirea sumelor achitate cu titlu de comision de risc a fost analizată și soluționată de instanța de fond.

Corect s-a reținut de către instanța de fond că termenul de prescripție privind dreptul consumatorilor de a cerere restituirea sumelor de bani încasate de către bancă, cu titlu de comision de risc începe să curgă de la data pronunțării hotărârii judecătorești ce constată clauzele abuzive vizând plata comisionului de risc și nu de la data la care sumele solicitate s-au plătit așa cum susține pârâta recurentă.

De altfel ori de câte ori se dispune anularea totală sau parțială a unui contract și părțile nu au solicitat prin acțiune și repunerea în situația anterioară, de la data pronunțării hotărârii judecătorești curge termenul de prescripție de 3 ani în care părțile au posibilitatea să ceară, pe calea unei acțiuni separate repunerea în situația anterioară.

Așa încât nici intervenienților din prezenta cauză nu le poate fi opusă prescripția extinctivă a dreptului de a cerere restituirea sumelor de bani încasate de către bancă, cu titlu de comision de risc întrucât au formulat cererea de restituire a sumelor de bani în cadrul acțiunii prin care se solicită anularea clauzelor abuzive vizând plata comisionului de risc.

În cazul în speță prima instanță a făcut o corectă aplicare a efectului nulității produse ca urmare a constatării clauzelor abuzive și anume repunerea plăților în situația anterioară, banca urmând a fi obligată la restituirea sumelor încasate necuvenit.

O altă critică a recurenței vizează respingerea în mod nelegal a cererii privind sesizarea C.J.U.E. cu întrebările preliminare referitoare la interpretarea art. 4 alin. 2 din Directiva nr. 93/13 din 05.04.1993.

Susține recurența că prima instanță a limitat noțiunea de „obiect al contractului” la un sens pur literal, în mod simplist și eronat. Interpretarea dată de judecătoria este contrară chiar scopului Directivei 93/13, lipsind respectiva prevedere de sens, deoarece o simplă descriere a „obiectului contractului” nu ar putea avea niciodată un caracter abuziv.

Prima instanță nu a ținut seama de faptul că interpretarea unei prevederi de drept comunitar implică o comparare a versiunilor lingvistice demers la care judecătoria nu a procedat; instanța nu a arătat în ce mod aplicarea dreptului comunitar se impune atât de evident încât nu lasă loc niciunei îndoieli privind modul de soluționare a întrebării adresate.

Evocând în continuare argumentele prezentate în considerentele hotărârii atacate și făcând apoi trimitere la o cauză care s-a aflat pe rolul Curții Supreme a Marii Britanii, recurența reiterează susținerile sale conform cărora dobânda, comisioanele, ori costurile percepute la termen sau anticipa, formează costul total al creditului. Acest cost, alături de marja de profit a băncii formează prețul contractului, iar prețul este și o componentă esențială a contractului de credit.

Cu privire la a doua întrebare preliminară, prima instanță a calificat-o ca fiind „retorică” fără a motiva respingerea înaintării ei către C.J.U.E., mai menține recurența.

Răspunzând acestor critici și prin aceasta și solicitării ca tribunalul să sesizeze C.J.U.E. cu cele două întrebări preliminare, de relevat sunt următoarele:

Potrivit art. 4 alin. 6 din Legea nr. 193/2000, evaluarea măsurii abuzive a clauzelor nu se asociază cu definirea obiectului principal al contractului și nici cu raportul dintre preț, plată, și servicii oferite în schimb, în măsura în care aceste clauze sunt exprimate într-un limbaj ușor inteligibil.

La instanța de fond, precum și în fața instanței de recurs S.C. Volksbank România a solicitat înaintarea următoarelor două întrebări preliminare către Curtea de Justiție a Uniunii Europene:

1) În ce măsură articolul 4 alin. 2 din Directiva 93/13 poate fi interpretat în sensul în care noțiunile de obiect al contractului și de preț, la care face referire această dispoziție, cuprind elementele ce formează contraprestația la care o instituție de credit este îndrituită conform unui contract de credit de consum, respectiv: Dobânda anuală efectivă a unui contract de credit de consum (astfel cum este aceasta definită în Directiva 2008/48 referitoare la contractele de credit de consum), formată în special dobânda fixă sau variabilă, comisioanele bancare și alte costuri incluse și definite de contract.

2) În ce măsură art. 4 alin. 2 din Directiva 93/13 poate fi interpretat în sensul permiterii unui stat membru, care a transpus această dispoziție în dreptul intern de a nu ține cont, în momentul aplicării legii de către organele judecătorești, de norma națională de transpunere și de a proceda la verificarea caracterului abuziv a unor clauze contractuale ce privesc obiectul contractului și caracterul adecvat al prețului.

Din analiza întrebărilor formulate, rezultă că pârâta recurentă, dorește să afle răspunsul Curții cu privire la posibilitatea ca instanțele naționale să verifice caracterul pretins abuziv al unei clauze care, potrivit art. 4 alin.2 din Directiva 93/13 este exclusă controlului judecătoresc.

Prima instanță a respins corect solicitarea pârâtei.

Astfel, prin Hotărârea dată în cauza C – 484/08 Caja de Ahorros y Monte de Piedad de Madrid/Asociacion de Usuarios de Servicios Bancarios (Ausbanc), C.J.U.E. a statuat că Directiva 93/13 nu se opune unei reglementări naționale care autorizează un control jurisdicțional al caracterului abuziv al clauzelor contractuale privind deținerea obiectului principal al contractului sau caracterul adecvat al prețului sau renumerației, pe de o parte, față de serviciile sau bunurile furnizate în schimbul acestora, pe de altă parte, chiar dacă aceste clauze sunt redactate în mod clar și inteligibil.

Într-o altă cauză având ca obiect o cerere de pronunțare a unei hotărâri preliminare cu privire la interpretarea Directivei 93/13, Curtea a statuat că revine instanței naționale, cu luarea în considerare a tuturor împrejurărilor legate de încheierea contractului, obligația de a stabili dacă o clauză dintr-un contract de credit, inclusiv clauza care prevede obligarea la penalități într-un quantum disproporționat de mare, trebuie considerată abuzivă în sensul art. 3 și 4 din Directiva 93/13 (Ordonanța din 16 noiembrie 2010 dată în cauza C – 76/10 în cadrul procedurii inițiate de Povotovost c Iveta Korckovskar).

Rezultă prin urmare că există deja puncte de vedere exprimate de C.J.U.E., conform cărora instanțele naționale au abilitatea legală de a se investi cu verificarea caracterului abuziv al unor clauze din contractele de credit, cu privire la costul acestor contracte.

Din această perspectivă, instanța investită cu soluționarea recursului de față nu găsește dificultăți sau neclarități cu interpretarea prevederilor Directivei, în condițiile în care prin hotărâre recentă Curtea s-a pronunțat asupra admisibilității verificării de către instanțele naționale a caracterului abuziv cu privire la elementele ce formează contraprestația la care o instituție bancară este îndrituită conform unui contract de credit, în aplicarea Directivei 93/13.

Nici pe fondul cauzei motivele de recurs invocate nu sunt întemeiate.

Aceasta deoarece nici Comisariatul Județean pentru Protecția Consumatorilor Sălaj și nici intervenienții în nume propriu nu și-au întemeiat cererile pe prevederile OUG nr. 50/2010.

Apoi nici instanța de fond nu a soluționat cererile în conformitate cu acest act normativ, respectiv OUG nr. 50/2010 sau Legea nr. 288/2010 de aprobare și modificare a OUG nr. 50/2010.

De altfel judecătorul fondului menționează în mod expres în considerentele sentinței civile recurate că OUG nr. 50/2010 nu constituie temei pentru hotărârea pronunțată (fila 2060 verso, dosar fond).

Rațiunea avută în vedere la adoptarea Legii 193/2000 care a transpus conținutul Directivei Consiliului 93/13/CEE din 5 aprilie 1993 a constituit-o faptul că întregul sistem de protecție în dreptul intern are la bază ideea că un consumator se află într-o poziție de inferioritate în raport cu comerciantul în ceea ce privește atât puterea de negociere cât și nivelul de informare.

Această situație îl pune în postura de a adera la condițiile redactate în prealabil de către comerciant fără a avea puterea de a influența conținutul lor. Chiar dacă utilizarea unor contracte al căror conținut a fost redactat anterior nu este interzisă de art. 5 din Legea nr. 193/2000, esențial rămâne ca prin acest mecanism să se dea posibilitatea consumatorului de a înțelege, negocia și accepta conținutul său.

Așa fiind trebuie remarcat că la **art. 3 lit. d din Condițiile Speciale** s-a prevăzut că banca își rezervă dreptul de a revizui structura dobânzii curente în cazul apariției unor schimbări semnificative pe piața monetară, comunicând împrumutătorului noua structură a ratei dobânzii. Stabilirea unei asemenea clauze de revizuire poate fi justificată în ipoteza contractelor de credit a căror derulare este stabilită pe o perioadă mare de timp, art. 1 lit. a alin 2 din anexa la Legea 193/2000 făcând trimitere la o astfel de posibilitate.

Motivul care generează fluctuația dobânzii trebuie să fie însă circumscris unor ipoteze clare și să poată fi verificat de către consumator. Formularea aleasă în cuprinsul contractului nu satisface o atare cerință datorită caracterului său de generalitate și a neraportării la elemente de ordin obiectiv. Numai în măsura în care s-ar fi circumscris prin adăugarea unor asemenea elemente, clauza respectivă s-ar putea reține că este în concordanță cu dispozițiile art. 1 lit. a din anexa la Legea nr. 193/2000.

Înscrierea unilaterală a dreptului de a ajusta dobânda, fără a se fi negociat de părțile contractante face ca art. 3 lit. d din Condițiile Speciale să fie clauză abuzivă, care aduce atingere echilibrului contractului și egalității părților.

În convenția încheiată, pârâta recurentă și-a prevăzut dreptul de a modifica dobânda oricând, la orice nivel, fără să fie obligată să indice modul de calcul, fără să o comunice, să o negocieze și fără să aibă acordul împrumutaților intervenienți, contrar dispozițiilor art. 10 lit. h din OG nr. 2/1992, ceea ce încalcă dispozițiile art. 9 indice 3 lit. b, lit. e, pct. 1 care interzic majorarea comisioanelor, spezelor altor costuri bancare, dobânda fixă nu poate fi modificată fiind interzis de dispozițiile art. 9 indice 3 lit. f din OG nr. 21/1992.

Clauza modificării unilaterale a dobânzii este abuzivă dacă nu există o motivație întemeiată prevăzută în contract sau dacă cealaltă parte contractantă nu are posibilitatea de a rezilia contractul în caz de neacceptare a dobânzii astfel modificată.

De altfel în speță sintagma „schimbări semnificative pe piața monetară” nu constituie un motiv întemeiat mai ales că această sintagmă nu este definită în contract și nici nu sunt indicate motivele ce au determinat această modificare a dobânzii, pentru a se putea verifica de către consumator dacă motivul de mărire a dobânzii s-a produs.

Este de reținut că pârâta recurentă nu a redus dobânda/comisioanele sau spezele în condițiile scăderii dobânzilor de politică monetară ale BNR operând creșteri ale dobânzilor comisioanelor și spezelor și nereducând dobânda în momentul în care indicele EURIBOR a scăzut, prejudiciind intervenienții.

În acest sens este de reținut că EURIBOR-ul a scăzut de la 5% în ianuarie 2009 la 0.3-1-1.6 în ianuarie 2011.

Clauza cuprinsă în **art. 4 lit. a din secțiunea Condiții Speciale** a convențiilor de credit prevede: Comision de penalizare 2 % flat, dar cel puțin CHF 25 calculat la valoarea sumelor datorate și neplătite la scadențele menționate la punctul 6. Rambursare, plătitibil în maxim 5 zile de la data scadenței. În această perioadă creditul este în continuare curent”.

La art. 4 lit. b din Condiții speciale s-a prevăzut plata unei dobânzi penalizatoare de către consumatori în cazul întârzierii la plata ratelor - rata dobânzii curente + 5% p.a. calculată începând cu cea de-a șasea zi de la data scadenței ratelor de achitat.

Prin aceasta din urmă dobândă penalizatoare, banca este suficient de protejată, în cazul întârzierii consumatorului la plata ratelor.

Acest comision de penalizare stabilit unilateral de bancă în cuprinsul clauzei abuzive din art. 4 lit. a din Condițiile speciale ale convenției, este un comision care se percepe pe o perioadă în care creditul este curent, adică nu a fost declarat restant, comisionul fiind stabilit la 2% flat, dar nu mai puțin de 25CHF calculat la valoarea sumelor datorate și neplătite la scadență pe o perioadă de 5 zile după scadență. Acest comision de penalizare se suprapune cu dobânda penalizatoare și se calculează pe zile calendaristice de întârziere, luându-se în calcul anul calendaristic de 365 zile, deși în contract anul este considerat 360 zile.

Cu alte cuvinte pentru același temei - întârzierea consumatorului la plata ratelor, banca a inserat încă o clauză contractuală, respectiv cea prevăzută de art. 4 lit. a din secțiunea Condiții Speciale.

Este deci evident că prin inserarea clauzei cuprinse în art. 4 lit. a din Condiții speciale, a convențiilor de credit, dezechilibrul produs între drepturile și obligațiile părților este unul semnificativ, fiind în detrimentul consumatorilor și profitând de constrângerea economică a acestora de acordare a creditului. Deci această clauză este cea abuzivă, iar instanța de fond în mod justificat a considerat această clauză ca fiind abuzivă.

Comisionul de risc prevăzut în **art. 5 lit. a din Condiții speciale** ale convențiilor de credit este o clauză abuzivă deoarece: este o clauză nenegociată, înscrisă într-un contract standard, preformulat în toate cele 37 de convenții înscrise în cererea introductivă.

Dovada efectuării negocierii fiecărei cauze abuzive revenea părâtei-recurente, care nu a făcut această dovadă nici la instanța de fond și nici în recurs, conform art. 4 alin. 3 teza finală din Legea nr. 193/2000 și art. 80 din Codul consumatorului aprobat prin Legea nr. 296/2004.

De altfel și în art. 4 alin. 1 și 2 din Legea nr. 193/2000 se prevede că „O clauză contractuală care nu a fost negociată direct cu consumatorul va fi considerată abuzivă dacă, prin ea însăși sau împreună cu alte prevederi din contract, creează, în detrimentul consumatorului și contrar cerințelor bune-credințe, un dezechilibru semnificativ între drepturile și obligațiile părților.

O clauză contractuală va fi considerată ca nefiind negociată direct cu consumatorul dacă aceasta a fost stabilită fără a da posibilitate consumatorului să influențeze natura ei, cum ar fi contractele standard preformulate sau condițiile generale de vânzare practicate de comercianți pe piața produsului sau serviciului respectiv”.

Se poate observa că toate convențiile conțin aceleași clauze, modificarea dobânzilor și comisioanelor datorându-se în mod exclusiv politicii băncii la momentul perfectării contractelor și acordării creditelor.

Clauzele preformulate în contractul standard nu au fost negociate direct.

Pârâta recunoaște că intervenienții au aderat la contractul de adeziune, considerând că aceștia au manifestat un consimțământ valabil și neviciat conform art. 969 Cod civil.

Este o clauză prin care se creează un dezechilibru semnificativ între drepturile și obligațiile părților, încălcându-se dispozițiile art. 78 și 79 din Codul consumatorului.

Dezechilibrul semnificativ rezultă din contractul de adeziune /standard/ preformat datorită imposibilității consumatorului de a cunoaște și anticipa mărimea obligațiilor asumate, fiind astfel lipsit de minime informații pentru a-și putea face calculele pentru viitor.

Valoarea comisionului de risc stabilit în desfășurătorul anexat la convenții depășește valoarea sumei datorate de împrumutați, stabilită prin înmulțirea sumei principale împrumutate cu DAE anuală stabilită de bancă în convenția încheiată și cu întreaga perioadă de timp indicată ca durată a convenției, adică perioada de rambursare a împrumutului stabilită în contractul care este legea părților.

Comisionul de risc nu face parte nici din prețul și nici obiectul principal al convenției: pentru suma împrumutată clientul restituie împrumutul la care se adaugă prețul cerut de bancă, adică dobânda și dobânda penalizatoare aferentă. Toate celelalte comisioane sau tarife stabilite în contract trebuie să aibă ca și corespondent prestarea unui serviciu, așa cum prevăd dispozițiile art. 9³ din OG nr. 21/1992. Dar comisionul de risc nu constituie prestarea vreunui serviciu contractual.

Comisionul de risc nu este inclus în preț. Comisionul de risc depășește procentul dobânzii anuale efective stabilit în convenții.

În privința **restituirii comisionului de risc** plătit lunar de intervenienții Petran Delia Monica și Petran Mircea Aurelian, în lipsa clauzei contractuale, întemeiate pe plata nedatorată este conformă cu motivarea primei instanțe întrucât în lipsa clauzei contractuale referitoare la comisionul de risc, plata unor sume cu titlu de comision de gestiune, neprevăzut în contract, constituie plată nedatorată, în lipsa obligației contractuale.

În toate cererile de intervenție s-a justificat pe plată nedatorată restituirea tuturor sumelor achitate cu titlul de comision de risc, în urma constatării clauzelor abuzive sau în lipsa clauzelor contractuale a intervenienților Petran.

Instanța de fond a constatat caracterul abuziv al celor 3 clauze contractuale care atrage sancțiunea nulității acestora.

Ca și consecință a nulității, clauzele contractuale vizate sunt lipsite de efecte juridice retroactiv, de la data încheierii lor, urmarea fiind repunerea părților în situația anterioară încheierii actului lovit de nulitate și restituirea prestațiilor efectuate în temeiul clauzei nule.

Așa încât în mod justificat prima instanță a admis cererea intervenienților și a obligat recurenta la restituirea în totalitate a sumelor de bani încasate cu titlu de comision de risc, de la data încheieri convențiilor de credit și până la data pronunțării sentinței, comision de risc ce a fost perceput în baza clauzei contractuale anuale cuprinse în art. 5 lit. a din Condiții speciale, iar pentru intervenienții Petran restituirea sumelor s-a dispus ca urmare a plății comisionului de risc în lipsa unei clauze contractuale, pentru aceeași perioadă.

În consecință, motivele invocate de pârâta recurenta nu sunt întemeiate.

Se impune deci, în baza alin. 312 alin. 1 Cod procedură civilă respingerea ca nefondat a recursului declarat de pârâta S.C. VOLKSBANK ROMÂNIA S.A. București, împotriva sentinței civile nr. 36 din 11.01.2011 a Judecătorei Zalău

Potrivit art. 274 Cod procedură civilă, pârâta urmează a fi obligată la cheltuieli de judecată către intervenienții Abudăanii Viorica, Fărcaș Vasile, Gherman Vasile, Petran Mircea, Pop Florentina, Terheș Daniela, Mureșan Anca.

Pentru aceste motive,

În numele **LEGII**,

DECIDE:

Respinge ca nefondat recursul declarat de pârâta S.C. VOLKSBANK ROMÂNIA S.A. București, împotriva Sentinței civile nr. 36 din 11.01.2011 a Judecătorei Zalău.

Obligă pârâta la 2100 lei cheltuieli de judecată către intervenienții Abudăanii Viorica, Fărcaș Vasile, Gherman Vasile, Petran Mircea, Pop Florentina, Terheș Daniela, Mureșan Anca.

Irevocabilă.

Pronunțată în ședința publică din 21 aprilie 2011.

Președinte,	Judecător,	Judecător,	Grefier,
Ionescu Dorina	Năsăudean Petronela	Drăgan Gavril	Chiș Petrule Emilia

